

Sygn. akt VI Gz 96/16

POSTANOWIENIE

Dnia 24 maja 2016 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie Wydział VI Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Andrzej Borucki

SO Beata Hass-Kloc

SO Barbara Frankowska (spr.)

Protokolant: st. sekr. sądowy Małgorzata Zawilo

po rozpoznaniu w dniu 24 maja 2016 r. w Rzeszowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) Spółki z o.o. w S.

przeciwko Hotelowi (...) SA w A.

o zapłatę

na skutek zażalenia powoda na postanowienie Sądu Rejonowego w Krośnie V Wydział Gospodarczy z dnia 3 lutego 2016r., sygn. akt V GC 541/15

postanawia :

o d d a l i ć zażalenie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 3 lutego 2016r. Sąd Rejonowy w Krośnie zawiesił postępowanie w sprawie na podstawie art. 177 § 1 pkt 1 kpc, tj. do czasu prawomocnego rozstrzygnięcia sprawy toczącej się przed Sądem Okręgowym w Rzeszowie pod sygn. akt VI GC 348/15, między tymi samymi stronami, w której pozwany Hotel (...) SA w A. złożył pozew wzajemny oparty na zarzucie naliczenia powodowi kar umownych za nieterminowe wykonanie prac, o których pozwany nadmienił w sprzeciwie od nakazu zapłaty i które to kary umowne są podstawą dokonanego potrącenia w niniejszej sprawie. Wg Sądu Rejonowego rozstrzygnięcie w sprawie przed Sądem Okręgowym w Rzeszowie będzie miało wpływ na rozstrzygnięcie niniejszej sprawy, bo ewentualne uwzględnienie powództwa o zapłatę kar umownych naliczonych przez pozwanego warunkować będzie skuteczność potrącenia. Ponadto w obydwu sprawach prawdopodobnie przeprowadzone będą te same dowody. Dlatego twierdzenie powoda, że nie złożenie przez pozwanego w niniejszej sprawie wniosku o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego nie ma znaczenia a okoliczność czy opóźnienie zakończenia prac nastąpiło z winy powoda będzie przedmiotem rozpoznania przez Sąd Okręgowy w Rzeszowie i podstawą ustalenia zasadności naliczenia kar umownych.

Zażalenie na powyższe postanowienie wniósł powód zaskarżając je w całości i zarzucając:

1. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia polegający na błędnym przyjęciu, że:

- powód nie sprzeciwił się naliczonym karom umownym, mimo że uczynił to dwoma pismami, tj z dnia 19.10.2015r.: jedno stanowiące odpowiedź na potrącenie pismem z dnia 28.09. 2015r., a drugie stanowiące odpowiedź na potrącenie pismem z dnia 16.10.2015r.;

- pozwany skutecznie potrącił wzajemne należności podczas, gdy złożył jedynie oświadczenie o potrąceniu, a wobec sprzeciwu powoda na to potrącenie niezasadnym jest twierdzenie o skuteczności tego potrącenia;

2. naruszenie przepisu prawa postępowania, tj. art. 177 §1 pkt 1.k.p.c. poprzez jego (błędną) wykładnię – polegającą na uznaniu, że postępowanie należy zawiesić w sytuacji, gdy pozwany w żaden sposób nie wykazał związku między niniejszą sprawą a sprawą, która toczy się przed innym sądem.

Na tej podstawie powód wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia i oddalenie wniosku pozwanego o zawieszenie postępowania oraz zasądzenie kosztów postępowania ewentualnie uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania, a także dopuszczenie dowodów z dokumentów przedłożonych do zażalenia w postaci w/w pism wskazujących na brak zgody powoda na potrącenie, a tym samym bezskuteczność potrącenia należności. W uzasadnieniu zażalenia powód zarzucił, że pozwany nie przedstawił argumentów przemawiających za tym, że nie jest możliwe rozstrzygnięcie sprawy w toczącym się postępowaniu bez wcześniejszego rozstrzygnięcia kwestii prejudycjalnych, ponadto nie przedstawił żadnych dowodów przemawiających za skutecznością potrącenia oraz żadnych dowodów jaki jest przedmiot procesu w sprawie VI GC 348/15.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie powoda nie zasługuje na uwzględnienie.

Rozstrzygając w przedmiocie zażalenia Sąd Okręgowy na podstawie akt sprawy VI GC 348/15 ustalił, że jest to sprawa prowadzona z połączenia do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia ze sprawą VI GNc 385/15. Obie sprawy są z powództwa (...) Sp. z o.o. w S. przeciwko Hotelowi (...) SA w A., pierwsza o zapłatę kwoty 128.544,54 zł, druga o zapłatę kwoty 490.992,87 zł z ustawowymi odsetkami i kosztami procesu. W obydwu sprawach powód powołuje się na zawarcie z pozwanym umów, a to: z 28.04.2011r. o wykonawstwo sieci zewnętrznych kanalizacji sanitarnej i deszczowej (dalej: „(...)i z dnia 31.05.2011r. dwie umowy: na wykonanie robót budowlanych pakietu P II – przyłącza, sieci i instalacje sanitarne wewnętrzne (dalej: „umowa (...)”) i na wykonanie robót budowlanych pakietu P III – wentylacja, klimatyzacja (dalej: „umowa (...)). W sprawie VI GC 348/15 wymieniona jest obok powyższych umów także umowa z dnia 14.07.2010r. zawarta pomiędzy powodem jako podwykonawcą a Przedsiębiorstwem Budowlanym (...) Sp. z o.o. (obecnie w upadłości likwidacyjnej) na wykonanie prac budowlanych, gdzie inwestorem był pozwany Hotel (...) SA w A..

Powód wyjaśnia, że wszystkie w/w umowy dotyczą kompleksowego wykonania sieci i instalacji sanitarnych na obiekcie Hotel (...). Wskazując na wykonanie robót objętych umowami, a także przejęcie długu umową z dnia 2.10.2013r. powód żąda zapłaty wynagrodzenia. Pozwany przyznając fakt zawarcia powyższych umów, a także fakt użytkowania spornego obiektu od 24.12. (...). kwestionuje powództwa wnosząc o ich oddalenie i zasądzenie kosztów procesu (odpowiedź na pozew - k. 85 i nast., sprzeciw od nakazu zapłaty - k. 397 i nast. w aktach sprawy VI GC 348/15).

W odpowiedzi na pozew i pozwie wzajemnym (k. 85 i nast. w aktach sprawy VI GC 348/15) pozwany zarzucił naliczenie powodowi kar umownych na kwotę 368.783,10 zł i potrącenie ich z wierzytelnościami powoda złożone w pismach z dnia 28.09.2015r. i 16 października 2015r. (pisma złożone odpowiednio na k. 209 i 212 akt VI GC 348/15). W tym miejscu wskazać należy, że w oświadczeniu o potrąceniu z dnia 16 października 2015r. wymienione są należności odsetkowe za opóźnienie w płatności wszystkich faktur wymienionych w sprawie V GC 541/15 przed Sądem Rejonowym w Krośnie.

W niniejszej sprawie, wytoczonej przed Sądem Rejonowym w Krośnie, powód dochodzi od pozwanego skapitalizowanych odsetek za opóźnienie w zapłacie dwudziestu jeden faktur wystawionych za wykonane roboty na podstawie „umowy (...)” i „umowy (...)”, wyliczonych szczegółowo na str. 3 i 4 pozwu (k. 3). W sprzeciwie od

nakazu zapłaty pozwany powołał się na naliczenie kar umownych w łącznej kwocie 368.783,10 zł oraz oświadczenia o potrąceniu z dnia 28 września 2015r. (k. 113) i 16 października 2015r. (k. 122) i jak wyżej wskazano w oświadczeniu z dnia 16 października 2015r. potrącone są należności powoda z tytułu skapitalizowanych odsetek za opóźnienie w płatności wszystkich faktur wymienionych w niniejszej sprawie.

Nie budzi także wątpliwości, że powód w sprawie VI GC 348/15 kwestionuje zasadność powództwa wzajemnego (opartego na w/w oświadczeniach o potrąceniu) i podtrzymuje własne powództwo, a w przedmiotowej sprawie kwestionuje istnienie podstaw do naliczenia przez pozwanego kar umownych i zasadność ich potrącenia (dwa pisma datowane na 19.10.2015r. stanowiące odpowiedzi na oświadczenia o potrąceniu z dnia 16.10.2015r. i 28.09.2015r. – k. 140 i 148).

W powyższym stanie faktycznym Sąd Rejonowy w Krośnie uwzględnił wniosek pozwanego o zawieszenie postępowania do czasu prawomocnego rozstrzygnięcia sprawy VI GC 348/15, co w zażaleniu kwestionuje powód.

W pierwszej kolejności stwierdzić należy, że zarzut powoda, iż nie wyrażał zgody na potrącenie nie ma znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. Oświadczenie o potrąceniu to jednostronna czynność prawna, o charakterze prawnokształtującym. W tym przypadku oświadczenie złożył pozwany. W procesie więc, skoro potrącenie dokonane przez pozwanego jest sporne, należy zbadać skuteczność potrącenia, a w tym istnienie podstaw do naliczenia kar umownych objętych notą księgową nr (...) z dnia 3.12.2014r. oraz oświadczenie z dnia 16.10.2015r. dotyczące należności odsetkowej dochodzonej w przedmiotowej sprawie, które zostało potrącone.

Zgodnie z art. 177 § 1 pkt 1 kpc sąd może zawiesić postępowanie z urzędu jeżeli rozstrzygnięcie sprawy zależy od wyniku innego toczącego się postępowania cywilnego.

Przesłanką zawieszenia postępowania na powyższej podstawie jest sytuacja, gdy równocześnie toczą się co najmniej dwa postępowania cywilne, rozstrzygnięcie rozpoznawanej sprawy zależy od wyniku innego toczącego się postępowania cywilnego, a za zawieszeniem postępowania przemawiają względy celowości. Przy czym obojętne jest, w jakim stadium jest postępowanie prejudycjalne oraz kiedy je wszczęto, czy przed wniesieniem pozwu w procesie zależnym, czy później. Zależność rozstrzygnięcia sprawy od wyniku innego toczącego się postępowania cywilnego (prejudycjalność) należy łączyć przede wszystkim ze skutkiem pozytywnym prawomocnego materialnie orzeczenia. Kwestia wstępna niekiedy może być tego rodzaju, że może być rozstrzygnięta samodzielnie przez sąd rozpoznający sprawę, ale może być też tego rodzaju, że rozstrzygnięcie powinno nastąpić w innym postępowaniu. Przyjmuje się, że za koniecznością rozpoznania kwestii w innym postępowaniu cywilnym przemawia np. obowiązek rozstrzygnięcia sprawy przez inny sąd rzeczowo właściwy (por. teza 4 komentarza do art. 177 kpc KPC. Komentarz do art. 1-366. Tom I pod red. A. Marciniak, K. Piasecki, wyd.6, rok 2014, Legalis). Za zawieszeniem postępowania powinny także przemawiać względy celowości (tak SN w postanowieniu z dnia 17.11.1981r. I CZ 119/81). Jednakże ocena celowości zawieszenia postępowania powinna być zawsze dokonywana na tle okoliczności konkretnych danej sprawy. Kryterium przemawiającym za istnieniem celowości zawieszenia postępowania jest m.in. uniknięcie wydania sprzecznych orzeczeń, zbędność wydawania orzeczenia, oszczędzenie czasu oraz kosztów postępowania poprzez zaniechanie dwukrotnego orzekania w tych samych kwestiach, itd. Zależność prejudycjalna postępowania cywilnego od wyniku innego postępowania (cywilnego, a także administracyjnego, karnego lub dyscyplinarnego) występuje wtedy, gdy kwestia będąca lub mająca być przedmiotem innego postępowania (prejudycjalnego) stanowi element podstawy faktycznej rozstrzygnięcia sprawy w postępowaniu cywilnym (chodzi tu o fakty lub dowody faktów). Charakter relacji zachodzącej pomiędzy zagadnieniem prejudycjalnym oraz przedmiotem postępowania cywilnego jest taki, że bez uprzedniego rozstrzygnięcia kwestii prejudycjalnej niemożliwe jest rozstrzygnięcie sprawy w toczącym się postępowaniu (tak SA we Wrocławiu w postanowieniu z dnia 24.02.2014r. sygn. akt I ACz 272/14).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt przedmiotowej sprawy stwierdzić należy, że Sąd Rejonowy w zaskarżonym postanowieniu rozważył istnienie przesłanek do zawieszenia postępowania w sprawie do czasu prawomocnego rozstrzygnięcia sprawy VI GC 348/15 toczącej się przed Sądem Okręgowym w Rzeszowie. Sąd odwoławczy w składzie rozpoznającym przedmiotowe zażalenie podziela stanowisko Sądu Rejonowego w Krośnie. Niewątpliwie

dla rozstrzygnięcia obydwu spraw konieczne jest rozstrzygnięcie w zakresie powództwa wzajemnego złożonego w sprawie VI GC 348/15, którym pozwany dochodzi spornych kar umownych stanowiących jednocześnie roszczenie przedstawione do potrącenia z roszczeniem powoda objętym niniejszą sprawą. W tym kontekście niewątpliwie rozstrzygnięcie niniejszej sprawy zależy od wyniku postępowania cywilnego w sprawie VI GC 348/15 i ma charakter prejudycjalny. Za zawieszeniem postępowania przemawiają także względy celowościowe, bo pozwoli to na uniknięcie dwukrotnego badania przez różne sądy tych samych okoliczności, wydania sprzecznych orzeczeń, zmniejszenia kosztów postępowania. W związku z powyższym przesłanki zawieszenia postępowania z art. 177 §1 pkt 1 kpc zostały spełnione i nie można podzielić zarzutu zażalenia, że przepis ten został naruszony.

Mając na uwadze powyższe zażalenie oddalono na mocy art. 385 kpc w zw. z art. 397 § 2 kpc.